

Nr 622.

Av herr **Andersson** i Malmö m. fl., i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition, nr 336, angående förslag
till lag om inskränkning i rätten att förvärva jord-
bruksfastighet.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 336 till 1945 års riksdag har framlagts förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet. Enligt 1 § i förslaget må ej någon utan Konungens tillstånd, där annat icke följer av vad i förslaget stadgas, genom köp eller byte förvärva jordbruksfastighet, vars värde överstiger 5 000 kronor. Enligt 5 § är kronan befriad från sökande av tillstånd. Vidare stadgas i denna paragrafs tredje stycke att tillstånd ej är erforderligt, såframt förvärvare i samband med lagfartsansökan visar dels att anledning till antagande, att fastigheten skulle bli vanskött i sökandens ägo m. m., ej föreligger, dels ock att han har för avsikt att själv ägna sig åt jordbruk och icke är ägare av annan dylik fastighet eller att förvärvet är ägnat att fullständiga ett förvärvaren redan tillhörigt ofullständigt jordbruk.

I den utredning, som ligger till grund för förslaget, föreslogs att jämte kronan även kommun skulle vara befriad från att söka tillstånd till fastighetsförvärv. Departementschefen anför emellertid härom, att syftet med ifrågavarande lagstiftning torde bäst tillgodoses, om det övervägande antalet förvärv inpassas under kontrollförfarandet. Med hänsyn härtill synes det böra åligga även kommun att underställa sina förvärv föreskriven prövning. Vid prövning av förekommande ansökningar om tillstånd att förvärva jordbruksfastighet måste — fortsätter departementschefen — emellertid vederbörlig hänsyn tagas till syftet med förvärvet. I sådana fall, där den egendom, som avses med ansökningen, skall användas för ett allmännyttigt ändamål, bör själva prövningen regelmässigt kunna göras tämligen summarisk.

Även om prövningen för kommuns del kan förväntas bli summarisk, synes det emellertid vara uppenbart, att även kommunerna böra vara befriade från sökande av tillstånd. Kommunen torde såsom offentligrättsligt subjekt kunna förutsättas att liksom staten se till, att obehörigt förvärv av jordbruksfastighet icke sker för kommunens räkning. När kommun förvärvar jordbruksfastighet, är det för tillgodoseende av allmänna intressen. Särskilt har man härvid att tänka på den av kommun bedrivna jord- och bostadspolitik, som staten ju på olika sätt befämjar och stöder. Skall kommun på skäliga villkor kunna förvärva sådana fastigheter, är det ofta nödvändigt att kunna handla snabbt, då tillfälle till förvärv erbjuder sig. Skulle nu kommun vara skyldig att söka tillstånd, blir kommunen tillbakasatt i förhål-

lande till andra köpare, vilka tillhöra den grupp, som faller under förenämnda bestämmelse i femte paragrafen tredje stycket. En säljare kan nämligen säga sig, att det alltid föreligger viss osäkerhet, huruvida tillstånd beviljas. Köpare, som tillhöra nyssnämnda grupp, kunna däremot alltid omgående förskaffa sig de handlingar, som för deras del äro behöfliga för förvärv. Möjligheten för kommun att på förhand — således innan något fång skett — söka tillstånd till förvärvet är icke mycket värd. Ofta måste kommun, såsom ovan nämnts, handla så snabbt att denna möjlighet är utan betydelse för kommun i konkurrens med köpare av förut angiven grupp.

Med hänsyn till det ovan anförda synes det vara påkallat, att icke endast kronan utan även kommunerna böra vara befriade från sökande av tillstånd. Bestämmelse härom synes böra införas i 5 § 1 stycket i förslaget.

Under återopandande av vad sålunda anförts hemställa undertecknade,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 336 med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet, måtte besluta, att första stycket i § 5 i nämnda lag erhåller följande lydelse:

5 §.

Från sökande av tillstånd vare kronan så ock kommun befriad. — — — —

Stockholm den 31 oktober 1945.

Olof Andersson,
Malmö.

A. Hermansson.

Edvin Gustafsson
i Bogla.

Karl J. Nilsson,
Landskrona.

Folke Jönsson
i Lund.

Åke Olofsson.

Olof Nilsson,
Göteborg.

Walter Sundström,
Skövde.

Gustaf Nilsson,
Kristinehamn.

Artur E. Lundqvist.